

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

5. lipnja 2014. *

„Članak 101. UFEU-a – Naknada štete prouzročene zabranjenim sporazumom iz tog članka – Šteta prouzročena višom cijenom koju je primijenio poduzetnik kao posljedicu zabranjenog sporazuma u kojem on ne sudjeluje (Umbrella pricing) – Uzročna veza“

U predmetu C-557/12,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Oberster Gerichtshof (Austrija), odlukom od 17. listopada 2012., koju je Sud zaprimio 3. prosinca 2012., u postupku

Kone AG,

Otis GmbH,

Schindler Aufzüge und Fahrtreppen GmbH,

Schindler Liegenschaftsverwaltung GmbH,

ThyssenKrupp Aufzüge GmbH

protiv

ÖBB-Infrastruktur AG,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: T. von Danwitz, predsjednik vijeća, E. Juhász, A. Rosas (izvjestitelj), D. Šváby i C. Vajda, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: V. Tourrès, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 12. prosinca 2013.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Kone AG, H. Wollmann, *Rechtsanwalt*,

— za Otis GmbH, D. Hauck i E. Hold, *Rechtsanwälte*,

* Jezik postupka: njemački.

- za Schindler Aufzüge und Fahrtreppen GmbH i Schindler Liegenschaftsverwaltung GmbH, A. Traugott i S. Riegler, *Rechtsanwälte*,
 - za ThyssenKrupp Aufzüge GmbH, A. Reidlinger, T. Kustor i E. Rittenauer, *Rechtsanwälte*,
 - za ÖBB-Infrastruktur AG, A. Egger, *Rechtsanwalt*,
 - za austrijsku vladu, C. Pesendorfer, u svojstvu agenta,
 - za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija, *avvocato dello Stato*,
 - za Europsku komisiju, G. Meessen i P. Van Nuffel, u svojstvu agenata,
- saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 30. siječnja 2014.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 101. UFEU-a.
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Kone AG (u daljnjem tekstu: Kone), Otis GmbH (u daljnjem tekstu: Otis), Schindler Aufzüge und Fahrtreppen GmbH (u daljnjem tekstu: Schindler Aufzüge und Fahrtreppen), Schindler Liegenschaftsverwaltung GmbH (u daljnjem tekstu: Schindler Liegenschaftsverwaltung) i ThyssenKrupp Aufzüge GmbH (u daljnjem tekstu: ThyssenKrupp Aufzüge), poduzetnika koji su sudjelovali u zabranjenim sporazumima o instaliranju i održavanju dizala i pokretnih stepenica u više država članica, i ÖBB-Infrastruktur AG (u daljnjem tekstu: ÖBB-Infrastruktur), društva kćeri Österreichische Bundesbahnen (Austrijske željeznice), povodom mogućnosti zahtijevanja naknade štete pretrpljene zbog viših cijena koje su se primjenjivale kod sklapanja ugovora s poduzetnicima koji nisu sudjelovali u tim zabranjenim sporazumima.

Pravni okvir

- 3 Članak 1295. austrijskog Općeg građanskog zakonika (Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch, u daljnjem tekstu: ABGB) glasi:
„Svatko ima pravo zahtijevati naknadu štete od osobe koja mu je štetu prouzročila svojom krivnjom; šteta se može prouzročiti kršenjem ugovorne obveze ili neovisno o ugovoru.“
- 4 U skladu s člankom 1311. drugom rečenicom ABGB-a, za prouzročenu štetu odgovara osoba koja „prekrši zakon čija je svrha spriječiti slučajne štete“ („zaštitni zakon“).

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 5 Kone, Otis, Schindler Aufzüge und Fahrtreppen, Schindler Liegenschaftsverwaltung i ThyssenKrupp Aufzüge, primjenjivali su u značajnoj mjeri, u najmanju ruku od 80-ih godina, u više država članica sporazum o podjeli tržišta dizala i pokretnih stepenica.
- 6 Europska komisija odredila je 21. veljače 2007. Kone, Otis, Schindler Aufzüge und Fahrtreppen i Schindler Liegenschaftsverwaltung novčanu kaznu u ukupnom iznosu od 992 milijuna eura zbog njihovog sudjelovanja u zabranjenim sporazumima o instaliranju i održavanju dizala i pokretnih stepenica u Belgiji, Njemačkoj, Luksemburgu i Nizozemskoj.

- 7 Presudom od 8. listopada 2008. Oberster Gerichtshof potvrdio je, u svojstvu žalbenog suda u području prava zabranjenih sporazuma, rješenje od 14. prosinca 2007. kojim je Kartellgericht (sud nadležan za tržišno natjecanje) izrekao novčane kazne Kone, Otis i Schindler Aufzüge und Fahrtreppen te još dvama društvima. Budući da je ThyssenKrupp Aufzüge odlučio svjedočiti kako bi mogao koristiti oslobođenje od kazne, taj poduzetnik nije sudjelovao u postupku iz područja prava zabranjenih sporazuma.
- 8 Cilj sporazuma iz glavnog postupka (u daljnjem tekstu: predmetni sporazum) bio je jamčiti poduzetniku kojemu se daje prednost višu cijenu od cijene koju bi mogao primjenjivati pri uobičajenim uvjetima tržišnog natjecanja. Time je narušeno tržišno natjecanje i osobito razvoj cijena u odnosu na razvoj koji bi postojao u takvim uvjetima.
- 9 Sud koji je uputio zahtjev smatra da su sudionici zabranjenog sporazuma pokušali postići dogovor o više od polovice trgovinskog udjela novih instaliranja na ukupnom austrijskom teritoriju. Više od polovice predmetnih projekata podijeljeno je među sudionicima zabranjenog sporazuma, tako da je najmanje trećina tržišnog udjela bila predmetom usklađenog djelovanja. Oko dvije trećine projekata koji su doveli do usklađenog djelovanja ostvareni su u skladu s predviđanjima. U trećini slučajeva tržište je podijeljeno trećim poduzetnicima (koji nisu bili sudionici zabranjenog sporazuma) ili sudioniku zabranjenog sporazuma koji nije poštovao dogovorene načine podjele podnoseći ponudu s nižim iznosom. Također su utvrđene podjele među sudionicima zabranjenog sporazuma na bilateralnoj razini. Zbog postupanja sudionika predmetnog zabranjenog sporazuma, također tijekom posljednjih godina koje su prethodile 2004., cijene na tržištu se gotovo uopće nisu mijenjale i tržišni udjeli dotičnih osoba ostali su pretežno jednaki.
- 10 Navodeći „učinak zaštitne cijene“ (*umbrella effect*), ÖBB-Infrastruktur zahtijeva od tužitelja u glavnom postupku naknadu štete procijenjene na 1 839 239,74 eura, proizašlu iz činjenice da je od trećih poduzetnika, koji nisu bili sudionici predmetnog zabranjenog sporazuma, kupio dizala i pokretne trake po višoj cijeni od one koja bi bila određena da nije bilo tog zabranjenog sporazuma zato što su ti treći poduzetnici iskoristili postojanje potonjeg sporazuma za određivanje svojih cijena u višem iznosu.
- 11 Prvostupanjski sud odbio je zahtjev ÖBB-Infrastruktur, ali je žalbeni sud usvojio njegov zahtjev.
- 12 Oberster Gerichtshof, pred kojim su postupak pokrenuli tužitelji u glavnom postupku, ispitao je uvjete postojanja odgovornosti sudionika u zabranjenom sporazumu, u odnosu na članak 101. UFEU-a i sudsku praksu Suda, osobito presuda Courage i Crehan (C-453/99, EU:C:2001:465); Manfredi i dr. (C-295/04 do C-298/04, EU:C:2006:461) i Pfeleiderer (C-360/09, EU:C:2011:389).
- 13 U skladu sa sudskom praksom austrijskih sudova, osoba koja zahtijeva naknadu štete na temelju izvanugovorne odgovornosti mora dokazati odgovarajuću uzročnu vezu i protupravnost, odnosno povredu zaštitnog zakona, u smislu članka 1311. ABGB-a.
- 14 Sud koji je uputio zahtjev navodi da, na temelju pojma odgovarajuće uzročne veze, počinitelj štete mora odgovarati za sve posljedice, uključujući slučajne posljedice, na čiji je eventualni nastanak mogao *in abstracto* računati, ali ne i za atipične posljedice. Spomenuti sud navodi da, kada poduzetnik koji nije sudionik zabranjenog sporazuma koristi prednosti učinka zaštitne cijene, neće postojati odgovarajuća uzročna veza između zabranjenog sporazuma i štete koju eventualno pretrpi kupac ako se radi o neizravnoj šteti, odnosno o kolateralnom učinku neovisne odluke koju je osoba koja nije sudionik zabranjenog sporazuma donijela na temelju vlastitih odluka o poslovanju. Smatra se da su učinak koji situacija na tržištu proizvede u odnosu na konkurenta, takva kakvom su je oblikovali sudionici zabranjenog sporazuma, ekonomske odluke koje poduzetnik s tim u vezi donese kao i odluke koje donese u odnosu na svoje proizvode i odluke o upravljanju, osobito za određivanje cijena, značajno određene brojnim faktorima koji nemaju nikakve veze s tim zabranjenim sporazumom.

- 15 U odnosu na pitanje protupravnosti, Oberster Gerichtshof je presudio da, na temelju doktrine o zaštitnoj svrsi norme, činjenica uzrokovanja materijalne štete uzrokuje obvezu naknade štete samo u slučaju ako protupravnost štete proizlazi iz povrede ugovornih obveza, apsolutnih prava ili zaštitnih zakona. Odlučujuća je stoga činjenica je li predmet odredbe koju je počinitelj štete povrijedio bila zaštita interesa oštećenika. To nije slučaj kod prakse zaštitne cijene (*umbrella pricing*), koja ne podrazumijeva nikakvu protupravnost. Protupravni postupci sudionika zabranjenog sporazuma imali su za cilj oštetiti osobe koje kupuju njihove proizvode po umjetno povišenim cijenama koje oni iskazuju. Šteta prouzročena zaštitnom cijenom samo je kolateralni učinak neovisne odluke koju osoba koja nije sudionik tog zabranjenog sporazuma donese na temelju vlastitih odluka o poslovanju.
- 16 Sud koji je uputio zahtjev ističe da je pitanje u pravu Unije postoji li pravo na naknadu štete proizašle iz učinka zaštitne cijene vrlo kontroverzno i u njemačkoj i u austrijskoj doktrini. Zbog primarnosti prava Unije postavljeno pitanje bit će od odlučujuće važnosti, zbog nesigurnosti koja postoji u odnosu na pitanje je li odbijanje prava na naknadu štete spojivo s načelom učinkovitosti koje je uspostavio Sud.

- 17 Slijedom navedenog, Oberster Gerichtshof odlučio je prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 101. UFEU-a (članak 81. EZ-a, članak 85. UEZ-a) tumačiti na način da svatko ima pravo od sudionika zabranjenog sporazuma zahtijevati čak i naknadu štete koju prouzroči osoba koja nije sudionik zabranjenog sporazuma a koja, koristeći rast tržišnih cijena, poveća cijene svojih vlastitih proizvoda više nego što bi to učinila da ne postoji zabranjeni sporazum (*umbrella pricing*), zbog čega načelo učinkovitosti koje je propisao Sud [...] zahtijeva donošenje potvrdne odluke u okviru nacionalnog prava?“

O prethodnom pitanju

- 18 Budući da članci 85. UEZ-a, 81. EZ-a i 101. UFEU-a imaju pretežno jednak sadržaj, navodit će se samo članak 101. UFEU-a koji je trenutno na snazi.
- 19 Sud koji je uputio zahtjev u biti pita protivi li se članak 101. UFEU-a tumačenju i primjeni prava države članice koje se sastoji u kategoričkom isključivanju, zbog razloga pravne prirode, građanske odgovornosti poduzetnika koji sudjeluju u zabranjenom sporazumu za štetu prouzročenu cijenama koje poduzetnik koji ne sudjeluje u tom sporazumu odredi, uzimajući u obzir djelovanje spomenutog sporazuma, u većem iznosu od onoga koji bi primijenio da taj sporazum ne postoji.
- 20 Valja podsjetiti da članak 101. stavak 1. UFEU-a i članak 102. UFEU-a proizvode izravne učinke u odnosima među pojedincima i stvaraju prava za pojedince koje nacionalni sudovi moraju očuvati (vidjeti presude BRT i Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs, 127/73, EU:C:1974:25, t. 16.; Courage i Crehan, EU:C:2001:465, t. 23., i Manfredi i dr., EU:C:2006:461, t. 39.).
- 21 Puna učinkovitost članka 101. UFEU-a i posebice koristan učinak zabrane propisane njegovim stavkom 1. bili bi dovedeni u pitanje kada svaka osoba ne bi mogla zahtijevati naknadu štete koju joj je prouzročio ugovor ili postupanje koji mogu ograničiti ili narušiti tržišno natjecanje (presude Courage i Crehan, EU:C:2001:465, t. 26.; Manfredi i dr., EU:C:2006:461, t. 60.; Otis i dr., C-199/11, EU:C:2012:684, t. 41., i Donau Chemie i dr., C-536/11, EU:C:2013:366, t. 21.).
- 22 Stoga svatko može zahtijevati naknadu pretrpljene štete kada postoji uzročna veza između te štete i zabranjenog sporazuma ili djelovanja zabranjenog člankom 101. UFEU-a (presude Manfredi i dr., EU:C:2006:461, t. 61., i Otis i dr., EU:C:2012:684, t. 43.).

- 23 Pravo svake osobe da zahtijeva naknadu takve štete zapravo osnažuje operativni karakter pravila tržišnog natjecanja Unije i može odvratiti od sporazuma ili djelovanja, često prikrivenih, koji mogu ograničiti ili narušiti tržišno natjecanje, pridonoseći na taj način održavanju stvarnog tržišnog natjecanja u Europskoj uniji (presude Courage i Crehan, EU:C:2001:465, t. 27.; Manfredi i dr., EU:C:2006:461, t. 91.; Pfeleiderer, EU:C:2011:389, t. 29.; Otis i dr., EU:C:2012:684, t. 42., i Donau Chemie i dr., EU:C:2013:366, t. 23.).
- 24 U nedostatku propisa Unije iz tog područja unutarnji pravni poredak svake države treba odrediti načine korištenja prava zahtijevanja naknade štete prouzročene zabranjenim sporazumom ili zabranjenim djelovanjem iz članka 101. UFEU-a, uključujući primjenu pojma „uzročna veza“, kako bi bila poštovana načela ekvivalentnosti i učinkovitosti (presuda Manfredi i dr., EU:C:2006:461, t. 64.).
- 25 Stoga pravila koja se primjenjuju na postupke radi osiguranja očuvanja prava koje pojedinci ostvaruju na temelju izravnog učinka prava Unije ne smiju davati manje prednosti od pravila koja se tiču sličnih unutarnjih postupaka (načelo ekvivalentnosti) i ne smiju činiti gotovo nemogućim ili pretjerano teškim korištenje prava zajamčenih pravnim poretom Unije (načelo učinkovitosti) (vidjeti presude Courage i Crehan, EU:C:2001:465, t. 29.; Manfredi i dr., EU:C:2006:461, t. 62.; Pfeleiderer, EU:C:2011:389, t. 24., i Donau Chemie i dr., EU:C:2013:366, t. 27.).
- 26 U tom smislu, i posebice u području prava tržišnog natjecanja, ta pravila ne smiju ugroziti učinkovitu primjenu članaka 101. i 102. UFEU-a (vidjeti presude VEBIC, C-439/08, EU:C:2010:739, t. 57.; Pfeleiderer, EU:C:2011:389, t. 24., i Donau Chemie i dr., EU:C:2013:366, t. 27.).
- 27 U glavnom postupku, ÖBB-Infrastruktur tvrdi da je dio štete koju je pretrpio prouzročio predmetni zabranjeni sporazum koji je omogućio održavanje tržišne cijene na tolikoj razini da su konkurenti koji nisu bili sudionici tog sporazuma mogli i sami izvući korist od te tržišne cijene koja je bila viša od cijene koja bi postojala bez tog sporazuma, bilo u obliku marže ili jednostavno opstanka, iako je njihova struktura troškova bila takva da su uobičajeni uvjeti tržišnog natjecanja mogli dovesti do njihovog nestanka s tržišta.
- 28 Nesporno je među strankama koje su podnijele očitovanja Sudu da se takva pojava zaštitne cijene (*umbrella pricing*) smatra jednom od mogućih posljedica zabranjenog sporazuma, pod određenim okolnostima. Međutim, tužitelji u glavnom postupku načelno osporavaju prikladnost tumačenja prava Unije na način da ono prihvaća zahtjeve za naknadu štete koji se temelje na postojanju zaštitne cijene (*umbrella claims*).
- 29 U tom smislu valja navesti da je tržišna cijena jedan od glavnih elemenata koje poduzetnik uzima u obzir prilikom određivanja cijene po kojoj će ponuditi svoje proizvode ili svoje usluge. Kada se zabranjenim sporazumom uspije održati umjetno povećana cijena za određene proizvode i kada su ispunjeni određeni tržišni uvjeti, koji se osobito odnose na prirodu proizvoda ili dio tržišta obuhvaćen tim zabranjenim sporazumom, ne može se isključiti da konkurentski poduzetnik, koji nije sudionik zabranjenog sporazuma, odluči odrediti cijenu svoje ponude u višem iznosu od onoga koji bi izabrao u uobičajenim uvjetima tržišnog natjecanja, odnosno da taj sporazum ne postoji. U takvim okolnostima, čak i da se određivanje cijene ponude smatra posve autonomnom odlukom koju je donio poduzetnik koji ne sudjeluje u zabranjenom sporazumu, valja ipak utvrditi da je ta odluka mogla biti donesena u odnosu na tržišnu cijenu iskrivljenu tim sporazumom i, stoga, protivnu pravilima tržišnog natjecanja.
- 30 Proizlazi da je, protivno navodima Schindler Aufzüge und Fahrtreppen i Schindler Liegenschaftsverwaltung, činjenica, da je klijent poduzetnika koji nije sudionik zabranjenog sporazuma, ali koji je imao koristi od ekonomskih uvjeta zaštitne cijene, pretrpio štetu zbog cijene ponude koja je viša od cijene koja bi postojala bez tog sporazuma, dio mogućih posljedica tog sporazuma, što njegovim sudionicima ne može biti nepoznato.

- 31 U odnosu na nacionalno zakonodavstvo u glavnom postupku, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da austrijsko pravo kategorički isključuje pravo na naknadu štete u situaciji poput one u glavnom postupku zbog činjenice da se uzročna veza između pretrpljene štete i predmetnog zabranjenog sporazuma, kad ne postoji ugovorna veza sa sudionikom tog sporazuma, smatra prekinutom autonomnom odlukom poduzetnika koji ne sudjeluje u tom sporazumu, ali koji je zbog postojanja tog sporazuma odredio zaštitnu cijenu (*umbrella pricing*).
- 32 Točno je da, kako je navedeno u točki 24. ove presude, unutarnji pravni poredak svake države načelno treba odrediti pravila o primjeni pojma „uzročna veza“. Međutim, iz sudske prakse Suda, navedene u točki 26. ove presude, proizlazi da ta nacionalna pravila moraju jamčiti punu učinkovitost prava tržišnog natjecanja Unije (vidjeti u tom smislu presudu VEBIC, EU:C:2010:739, t. 63.). Stoga ta pravila moraju posebno uzeti u obzir cilj članka 101. UFEU-a koji jamči održanje učinkovitog tržišnog natjecanja koje nije narušeno na unutarnjem tržištu i time cijena koje su određene u skladu sa slobodnim tržišnim natjecanjem. U tim je okolnostima Sud presudio da, kako je navedeno u točki 22. ove presude, nacionalna pravila moraju svakome priznati pravo da zahtijeva naknadu pretrpljene štete.
- 33 Dakle, puna učinkovitost članka 101. UFEU-a bila bi dovedena u pitanje kada bi pravo svake osobe da zahtijeva naknadu pretrpljene štete nacionalnim pravom bilo podređeno, kategorički i neovisno o posebnim okolnostima slučaja, postojanju izravne uzročne veze, pri čemu bi to pravo bilo isključeno zbog činjenice da dotična osoba nije imala ugovorne veze sa sudionikom zabranjenog sporazuma, nego s poduzetnikom koji u njemu nije sudjelovao, čija je politika cijena ipak posljedica zabranjenog sporazuma koji je omogućio iskrivljavanje mehanizama oblikovanja cijene koji uređuju konkurentna tržišta.
- 34 Posljedično, žrtva zaštitne cijene (*umbrella pricing*) može dobiti naknadu pretrpljene štete od sudionika zabranjenog sporazuma, iako sama nije imala ugovorne veze s njima, ako se ustanovi da bi posljedica tog zabranjenog sporazuma mogla biti, ovisno o okolnostima slučaja i osobito o posebnostima predmetnog tržišta, primjena zaštitne cijene od strane trećih osoba koje postupaju autonomno i da te okolnosti i posebnosti nisu mogle biti nepoznate sudionicima tog sporazuma. Sud koji je uputio zahtjev treba provjeriti jesu li ti uvjeti bili ispunjeni.
- 35 Kone i Otis ističu da tužbe za naknadu štete pretrpljene zbog povećanih cijena, koje su posljedica postojanja zaštitne cijene, predstavljaju kaznene zahtjeve za naknadu štete, s obzirom na to da zauzvrat šteti koju je pretrpio ÖBB-Infrastruktur ne postoji bogaćenje tužitelja u glavnom postupku. Treba ipak navesti da pravila u području izvanugovorne odgovornosti ne čine iznos naknade štete ovisnim o koristi koju je ostvario počinitelj štetne radnje koja je prouzročila štetu.
- 36 Spomenuti tužitelji među ostalim tvrde da takva naknada štete može odvratiti dotične poduzetnike da pomažu tijelima za tržišno natjecanje pri istraživanju predmeta, što bi bilo protivno načelu učinkovitosti. Valja međutim podsjetiti da je program oslobođenja od kazne program koji je uspostavila Komisija putem svoje Obavijesti o oslobađanju od kazni i smanjenju kazni u slučajevima kartela (SL 2006, C 298, str. 17.), koja nema zakonsku snagu i ne obvezuje države (presuda Pfeleiderer, EU:C:2011:389, t. 21.). Slijedom navedenog, taj program oslobođenja od kazne ne može uskratiti pojedincima prava na naknadu štete pred nacionalnim sudovima, pretrpljene zbog povrede članka 101. UFEU-a.
- 37 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti da članak 101. UFEU-a treba tumačiti na način da se protivi tumačenju i primjeni unutarnjeg prava države članice koje se sastoji u kategoričkom isključivanju, zbog razloga pravne prirode, građanske odgovornosti poduzetnika koji sudjeluju u zabranjenom sporazumu za štetu prouzročenu cijenama koje poduzetnik koji ne sudjeluje u tom sporazumu odredi, uzimajući u obzir djelovanje spomenutog sporazuma, u višem iznosu od onoga koji bi primijenio da taj sporazum ne postoji.

Troškovi

- 38 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

Članak 101. UFEU-a treba tumačiti na način da se protivi tumačenju i primjeni unutarnjeg prava države članice koje se sastoji u kategoričkom isključivanju, zbog razloga pravne prirode, građanske odgovornosti poduzetnika koji sudjeluju u zabranjenom sporazumu za štetu prouzročenu cijenama koje poduzetnik koji ne sudjeluje u tom sporazumu odredi, uzimajući u obzir djelovanje spomenutog sporazuma, u većem iznosu od onog koji bi primijenio da taj sporazum ne postoji.

Potpisi